

Kenniscentrum redt groen van de ondergang om vijf over twaalf

'Bij bezuinigingen is een snelle draai naar de markt nodig'

Tom Bade, eigenaar van kenniscentrum Triple E, heeft uitgesproken ideeën over het kapitaliseren van groen. 'Gewoon doen' is zijn motto bij cliënten: vaak overheden of maatschappelijke instellingen. Deze zijn vaak vol idealisme, maar soms wat weinig zakelijk. Maar Bade geeft dan graag het goede voorbeeld door zijn eigen ideeën die hij al die jaren op papier heeft gezet, nu ook in de praktijk te brengen: 'Het kan wel degelijk, want zie: ik ben jullie voorgedaan!'

Auteur: Santi Raats

Tom Bade zit in zijn 'kantoortje'. De inrichting ervan is onconventioneel, namelijk een zee van oranje jaren-zeventigmeubels en prullaria. De werkruimte oogt hierdoor als een knusse woonkamer. Bade gooit niets weg, zo lijkt het. Na een korte toelichting wordt duidelijk dat hij niet alleen samenhang ziet tussen spullen en trends, maar ook tussen historische tijden en eveneens tussen economische kansen. *Out of the box*-denken lijkt Bade haast te hebben uitgevonden. De voormalig KPMG-adviseur wilde zijn creativiteit vormgeven en begon een eigen kantoor om zich bezig te houden met economie, natuur en biologische technologie. Het kenniscentrum kijkt naar geschikte financiële manieren voor natuurbeheer en natuurontwikkeling. Omdat hij de crisis zag aankomen, schakelde hij met zijn organisatie vroegtijdig over van adviseren naar 'doen' door groene bedrijven en instellingen van de ondergang te redden.

Stichting Reinwater en Wildernis-café

'Dat was in 2008,' legt Bade uit. 'Sindsdien zijn we een "doen-organisatie", zo noem ik ons altijd maar. We kopen uitgeputte zaken op en maken ze weer rendabel.' Wie een kijkje neemt op de website van het bedrijf, ziet dat deze zaken ook vaak landschappelijke elementen zijn. Levert

groen geld op? Dat maakte Bade in het vorige nummer van *Boomzorg* al duidelijk aan de wethouder van Lochem: maak langetermijnafspraken met marktpartijen en laat hen het landschap grotendeels op hun eigen manier rendabel maken. De markt weet wat een landschap waard is en wat geld oplevert. Dan kun je ook aan groen geld verdienen.

'We nemen alleen iets over wanneer we gearmeerd zijn van de locatie of van wat er staat. Op de website beeldt een kleurige tekening de hele organisatie van Triple E uit. Bade vertelt over de levensloop door alle aspecten van het bedrijf in de tekening aan te wijzen. Daarmee geeft hij in een ultrakorte tijd uitleg over *hoe je natuur en milieu kunt laten renderen*. 'In 2008 verkeerde Stichting Reinwater in zwaar weer. Bij de stichting zaten twee educatieschepen: de Watervlo en de Reinwater. De boten konden we rendabel maken in onze ogen, vandaar dat we ze hebben overgenomen. Inmiddels geven we in de Watervlo workshops over duurzaam waterbeheer voor kinderen en tentoonstellingen over drinkwater. Met de Julia-sloep, die ook bij het Watermuseum hoort, bieden we excursies aan.' Zijn vinger verschuift naar het volgende plaatje in de tekening. 'Wilderniscafé in de Millingerwaard. De eigenaar

Stichting Ark hebben we geholpen door het leegstaande pand over te nemen. We zagen een verdienmodel in horeca-activiteiten en hebben op die manier het Wilderniscafé in Ooij weer rendabel gemaakt.'

Watermuseum en mycorrhiza-laboratoria

'Alsof er een dominoreeks omviel, diende het regionale Watermuseum zich aan. Zij hadden van ons vernomen door de activiteiten met de schepen. Het idee van Triple E was om de boten aan het Watermuseum te koppelen om zo de boten een landelijke uitstraling te geven. Daarnaast wilden we tevens de brasserie Aquarium bij het museum opkopen om het museum rendabel te maken. De derde geld opleverende kruisbestuiving was dat de brasserie samen met het Wilderniscafé de inkopen zou kunnen doen.' Op naar de volgende afbeelding in de tekening. Ook wijngaard Wageningse Berg werd in 2009 door Triple E overgenomen omdat deze al jaren geen winst maakte. 'Om marge te pakken, verkopen we de wijn in de brasserie en in het Wilderniscafé.'

In samenwerking met Helicon heeft Triple E dit jaar twee laboratoria geopend op Food Technology Park Brainport in Helmond: een

Tom Bade

mycorrhiza- en een thermoregulatielab. 'Eerder hadden we al een bv opgericht voor de productie van mycorrhiza. De wijngaard vormde een perfecte testlocatie voor de mycorrhiza's, zo hadden we bedacht. Maar er zat meer winst in de wijngaard: de rijke aarde bleek ook een goede oogstgrond van mycorrhiza!'

Uitgeputte gronden in China

Inmiddels hebben de volgende ideeën zich alweer aangediend in het hoofd van Bade: het overnemen van totaal geërodeerde gronden in Brazilië en China om ze opnieuw te vergroenen. 'Mycorrhiza kunnen deze gronden verbeteren,' beweert Bade. 'In China heb ik de eerste vijftien-duizend hectare van de overheid overgenomen. Ik heb bedongen dat dit ons bedrijf geen geld kost, anders heeft het project weinig kans om na de investering winstgevend te worden. In ruil voor de gronden, die nutteloos zijn voor de overheid omdat ze eroderen en verstuiven, creëren we werkgelegenheid en betalen we belasting als bedrijf.'

De businesscase illustreert perfect het doekarakter van Triple E. 'Als je een goed plan hebt, is het belangrijk om direct door te pakken. Eind 2012 openen we een kantoor in China. Er zijn nog zat andere stukken afgekloven landschappen. En zelfs uit een woestijn en een berg valt nog wat te halen.'

Wat zijn de concrete plannen? 'Zodra de gronden hersteld zijn, willen we beginnen met kruiden voor de binnenlandse markt. Dat kan al op redelijk korte termijn. Naarmate de grond verbetert, kunnen er andere gewassen op, zoals voor begrazing en later wellicht zelfs bos.' Triple E heeft voor de nieuwe vestiging Lulei en Hongchoa aangenomen, twee Chinese werknemers die weldra naar China zullen vertrekken.

Werkkamer Tom Bade

Hortus Arcadië

Het kenniscentrum heeft inmiddels vijftig man in vaste dienst en meer dan tweehonderd vrijwilligers. De laatste aanwinst is de Nijmeegse Hortus Arcadië en de botanische tuin in Park Brakkenstein per 1 mei dit jaar. Elf mensen met een id-baan en circa twintig vrijwilligers komen onder Triple E te werken. 'Vaak hoeft er niet zoveel wezenlijks te veranderen in een organisatie. Het werkt ook niet om met de botte bijerin te hakken; dat jaagt personeel tegen je in het harnas. Wel is het belangrijk dat er bedrijfsmatig goed op bepaalde zaken wordt gelet. Met name stichtingen vinden het soms lastig om een bedrijfsplan op te stellen en uit te voeren. Dat geldt ook vaak voor overheden. Al deze partijen hebben nu echter te maken met bezuinigingen en kunnen vaak moeilijk de draai maken naar de markt. Ons kenniscentrum doet dat wel, en in een snel tempo. En altijd vanuit het oogpunt van duurzaamheid. Eigenlijk zijn we een soort vijf over twaalf.'

Economie en creativiteit hand in hand

'Economie en creativiteit zijn de beste combinatie. Creativiteit moet echter centraal staan,' zo vat hij de werkinslag van Triple E samen. 'Het begint bij ideeën. De econoom moet het toetsen op levensvatbaarheid, maar mag aan het einde van de rit pas instappen. Anders wordt iedere vorm van creativiteit in de kiem gesmoord.'